

บทคัดย่อ

การพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร (2) เพื่อประเมินประสิทธิภาพกระบวนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร โดยพิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้ ผลกระทบที่เกิดขึ้นกับนักเรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และเจตคติต่อการจัดการเรียนรู้ วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตร ประชากร และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักเรียน จำนวน 87 คน ผู้ปกครอง จำนวน 87 คน ครู จำนวน 8 คน และผู้รู้ในท้องถิ่น จำนวน 11 คน วิจัยดำเนินการวิจัยในลักษณะการวิจัยเชิงปฏิบัติการ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการพัฒนาสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วยขั้นตอน ดังต่อไปนี้ 1.1) การศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตร กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น ปัญหา และสิ่งที่ควรพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลผลิตเกษตร 1.2) สอบถามความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครอง 1.3) จัดทำรายละเอียดสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 1.4) สอบถามและรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องในการปรับปรุงแก้ไข 1.5) วางแผนจัดการเรียนรู้ 1.6) จัดการเรียนรู้ 1.7) ประเมินผลการจัดการเรียนรู้ และจากการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้ปกครองและผู้รู้ในท้องถิ่น พบว่าทุกกลุ่มมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกัน ในประเด็นที่เกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นที่ควรนำมาจัดการเรียนรู้ ได้แก่ ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแปรรูปผลผลิตเกษตร วิธีการแปรรูปผลผลิตเกษตรในท้องถิ่น และการแปรรูปผลผลิตเกษตรในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแบบครบวงจร โดยมีปัจจัยที่เอื้อต่อการจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น คือ ความพร้อมด้านทรัพยากรในท้องถิ่น มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความต้องการของนักเรียน ครู ผู้ปกครอง และผู้รู้ในท้องถิ่นสอดคล้องกัน และการประกอบอาชีพของประชาชนในท้องถิ่น สอดคล้องกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สำหรับปัจจัยที่เป็นอุปสรรค ได้แก่ ผู้รู้ในท้องถิ่นไม่มีประสบการณ์ในการถ่ายทอดความรู้ เวลาว่างไม่ตรงกัน และนักเรียนไม่มีความพร้อมด้านความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการแสดงความคิดเห็น

2. กระบวนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิชาการแปรรูปผลผลิตเกษตรมีประสิทธิภาพ นักเรียนส่วนใหญ่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ดี นักเรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ ความขยัน/อดทน การประหยัด เห็นคุณค่าของการทำงาน ทำงานอย่างมีความสุข และนักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้สาระ การเรียนรู้ท้องถิ่น